

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četr leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četr leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gold. — Za označila se plačuje od četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši "gledališka stolba".

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, označila, t. j. administrativne stvari, je v "Narodnej tiskarni" v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani. 19. novembra.

—r.— Nam se očita, da smo sovražniki duhovščini in vsako besedico, katero spre-govorimo, polagajo naši nasprotniki pod lupu, ter je opazujejo od te in one strani, ter iščejo na njej črne pegice, da bi potem stopili pred božje služabnike ter kričali, glejte, Boga proklinjajo.

Naša stvar nij, da bi mi hinavsko kleče-plazili okrog duhovščine ter se trkali na srce in vzdihovali, da smo grešili. Naše stališče nij zgolj cerkveno in istina je, da ne izdajamo tega lista z molitveno knjigo v roci. Ali pre-pričanje imamo, da je duhovščina mogočen steber, na katerega je oprt naš narodni dom; in tudi na svojem posvetnem stališči gojimo v srci zavest, da bi bilo nespametno in pre-grešno, če bi spodkopavali ta steber.

Kadar bode pisala se ponižna zgodovina o razvoji in o delih slovenskega naroda, tedaj imenovati se bode morala tudi slovenska du-hovščina, ki je opasana z mečem narodne za-vesti delila zaklade svete vere, ter s kelihom v roki bila vedno pripravljena v bran se po-staviti nemškim navalom!

Jedna največjih nesreč gorotanskih Slo-vencev je ta, da nijmajo v svojej sredi du-hovščine, ki bi gorela v svetem navdušenji za slovenskega naroda pravice. Nekdaj živila je po Koroškem mogočna družba narodnih du-hovnikov, ali zdaj se je skrčila skoro popol-noma in po župnjah nahajaš župnike in kapelane, ki komaj pričakujejo trenutka, da bi nemški valovi prepluli vsako slovensko vasico. In če se tu in tam nahaja duhovnik, ki nij samo zvest sin svoje veri, temveč tudi tla-čenemu svojemu narodu, živi v sredi svojih pri-jateljev kakor bela vrana, občuduje se kakor

monstrezna prikazen, kakor duševen izrodek in pri pojedinah in mej pijačo prenašati mora zarad svojega domoljubja zbadanje in nevredne šale!

Koroška duhovščina vneta je v svojej preslepljenosti za nemštvu, in lahko trdim, da nam je z nemškimi svojimi pridigami več slovenskih vasij pokončala, kakor so jih nam pokončali uradi in nemški birokratije. Tudi v tem oziru moralno se bode nekaj storiti, sicer nam germanstva nasesana duhovščina, ponemči v nekaj letih zadnjega slovenskega seljaka v starem Gorotanu.

Morda bode koristno, če se v življenje pokliče nekakov slovenski "schulverein", ali pa denarna ustanova, s katero bi se potem vsako leto nekoliko dečkov s Koroškega v Kranjske ali drugod na slovenskih učilnicah izšolalo na narodne stroške. Ti bi se potem kot duhovniki, učitelji ali uradniki povračali v koroško domovino, ter bi tam z narodnim svojim navdušenjem sejali seme, iz katerega bi zopet pognala slovenska zavest.

To je stvar, o katerej se brez dvombe govoriti da. Ali mi smo še radikalnejši! V političnem življenju se nam je prepovedalo izdi-hovati po zjednjenej Sloveniji in vseslovenska ideja, ki je porodila željo po političnem zje-dinjenju, se je zdaj uže skoro popolnoma po-zabilo. No pridejo pa časi, ko bode ta ideja zopet vzplamela! Ali kar je politično pre-povedano, nij da bi moglo biti tudi cerkveno zabranjeno! Čemu naj nas bi davili tik nemš-kih uradnikov še nemški škofje? Čemu naj bi morali ravno Slovenci poginiti, da se obdrži mala, a germanizatorična celovška škofija? Naj se razdvoji; severni del naj se izroči zgornještirskeemu nemškemu škofu, južni slovenski del pa ljub-

ljanskej škofiji, tako da bodo vsi Slovenci podložni samo slovenskim škofom! To je zahteva, ki je podprtta z božjo in človeško pravico! In ker je Ljubljana slovensko središče, napravi naj se v njej me-tropolija, da ne bo imelo doživelci časov, v ka-terih bi palij slovenske metropolije nosili la-honski nadškofje. Kdor ima oblastno besedo pri svetnih in cerkvenih veljakih, ta se naj oglaši in naj dela na to, da se uresničijo želje po cerkvenem zjednjjenju vsega Slo-venstva!

Ganim se!

V.

Izobraževalna društva, kakeršnih smo ome-jali v poslednjej številki, bodo pa še le ta-krat mogla se uspešno razvijati, kadar mero-dajni faktorji spoznajo, da je tudi po našej domovini treba začeti trebiti ona gnezda, kjer se morala uničuje in fizična moč ugonobuje, in katerih od leta do leta več nastaje po va-seh. Mi mislimo s tem žganjarije, od katerih našemu narodu posebno od onega časa, odkar ima židovski ele-ment pravico naseljevati se mej njim, ter se te pravice po Dolenjem Štajerskem tudi v polnej meri po-sljužuje, preti velika nevarnost.

Pa tudi brez židov nahaja se zapeljivcev, kateri se vedo okoristiti s slabim nagnenjem do žgane pijače, katero je našemu seljaku isto tako lastno, kakor vsem narodom, ki ne prebi-vajo pod gorkejšim zemeljskim podnebjem in ka-tere nij narava sama obdarovala uže z ono čednostjo zmernosti v jedi in pijači, ki se po naših krajih tako redko kdaj nahaja. Pozna-vajoč te razmere, — in komu bi bile neznane — in videc veliko nevarnost, katera preti

Listek.

Kara Džigit.*)

Povest srednjezajatskih nomadov. — Rusko spisal N. N. Karazina.

Pesen prva.

Davno je to bilo — davno!

Mnogo vode od tedaj odteklo je v "Igrizi", v "Ori"; mnogo peska je naneslo v mrtvo "Bekpakdadi", mnogo sóčnate zeléne trave so tabuni**) poteptali, mnogokrat letela je se livna ptica za Arál iz krajev hladnih, ter spomladi zopet se vračala; mnogi dójenčki postali starci so in mnogo pokopalíšč je z grobi — stepo okrasilo.

To bilo je tedaj, ko je nomad poznal le jedno oblast, le jedno silo: dede svoje rodne,

sivobrade; o kakej drugej oblasti tedaj še šli-šati nij bilo; tedaj ko nikdo nij prešteval na-sih koč, in nikdo davkov ne pobiral, nikogar nikdo bal se . . .

Strašan po sluhih bil je han Kokanski, grozen emir Buharsi, ljut in mogočen han Hivanski — a vsi oni trije sedeli daleč so od naših prostih štep, in semkaj k nam hodili nijs. A tudi k nam nij hodil Urus, človek krajev hladnih, a če kedaj prišel pogledat je, prišel je z ljubeznijo in prijaznostjo. Sila carja belega se nas nij bila še dotaknila . . . nobeno še kolo obraza našej zemlji razrezalo nij bilo.

Davno je to bilo — davno!

Dobro, prosto živel v onem času je nomad. Bogati Biji vse krmili so krog sebe; pu-stili živeti vsakemu na voljo so . . . Dela te-žavnega tedaj poznali nijso; nij bilo delo, bila

je zabava. Sprehajaj se s taburi po zelenej štepi; spi, če dragi ti, od jutra do noči pri ovčej čedi; goni se s hrtili za grabljivim vol-kom; lisice lovi po pečinah skalnih; s soko-lom po nabrežji štepnih jezer se potkaj, be-lega labuda, čopega gosjaka, dolgonogo čapljo zasleduj! — — —

Razprô se Biji — vsak narod svoj so-zove; drug drugega napade; — oni nas, mi-njh. — Džigitov urnih bilo nij kakor dandenes — da lehko jih prešteješ — a brez šte-vila, neizmerno: dójenček prijemal se za grivo je, sedél, in raz konja padal nij . . . A kaki bili so to konji! — kot piš razburjeni!

Prihajala je pomlad. Sneg tajal se je po ravninah, po jarkih se v potocih je od-tekal; vzdigovala je travica iz pregrete zem-lij se, cvetlice izpod snega so žoltéle . . . Brez konca, brez števila so vlekle se karavane naše iz zimovišč na planjave, rodonošne; z

*) Črni jezdec.

**) Konjske cede.

človeškej dražbi po vedno bolj še razširjajočem pitji žganih pijač, morala bi torej biti skrb vlade, pomisliti na sredstva, kako temu zlu priti v okom.

Tu moramo državo, katerej se tako rado očita, da prezira želje svojih državljanov, ter da ne skrbi zadostuo za njihov blagor, državo, katera je po glasilih naših osrečevalcev ljudstev še v povojih svojega razvijanja, ter polna barbaričnih naprav, postaviti vsem drugim v izgled. Menimo s tem Rusijo. Ona je mej vsemi prva poskrbela zato, da se obmeji ono zverinsko pijačevanje, katero je mej maloruske seljake in tovarniške delavce po Rusiji zatrosilo brezvestno, le svojo korist iskajoče židovstvo, ter v ta namen uže pred leti promulgirala postavo, katera, kakor vsa poročila spričujejo, kako ugodno vpliva na odstranjenje pijačevanja. Države, kakor Nemčija, kjer se mej nižjim ljudstvom toliko žganih pijač popije, da je Bismarck sam prestrašil se nasledkov, ki iz tega utegnejo kedaj nastati za nemšto, ter Avstrija, kjer se od leta do leta po vseh provincijah širi pitje vse razdevajoče "vodke", slepe so za nevarnosti, ki iz tega prete ljudstvu in njegovemu blagostanju, in mnogo je stalo napora poljske poslanice, predno so izposlovali vsaj za Galicijo po ruskom vzoru izdelano postavo proti točenju in pitju žganih pijač. Se ve, da v Rusiji pri sklepanji postavne sodelujejo možje, ki imajo po toliko in toliko delnic spiritnih tovaren.

Sedanja avstrijska vlada nij gluha za želje in pritožbe narodov in večini državnega zpora ne more se očitati, da bi jej lastne koristi bile nad blagor narodov, katero zastopa. Tudi se ne moremo spominati, da bi ta ali oni poslanec sedanje večine bil udeleženec pri kakej tovarni za žgane pijače; ako bi se torej od te ali one strani poprijela iniciativa zato, da se sklene splošna, za vse avstrijske kronovine veljavna postava, katera bi obsegala ostre določbe zavoljo točenja in pitja žganih pijač, mislimo, da bi proti istej iz večine same ne bilo velicega in tehtnega protivja.

Zdi se nam, da je užitinski davek na žgane pijače z ozirom na ostale, za človeški živež neobhodno potrebne stvari, vedno še prenizek, in ker se ima v kratkem obravnavati v državnem zboru, kako se ima pokriti proračunjeni deficit za leto 1882, bilo bi primerno, da bi se o tej priliki davek zvišal. Zgodilo bi se to na korist državnih financ, a še na večjo

očesom ne pregledaš jih; velbljodi za velbljodi se vrste, s kraguljci žvenketajo . . . Vriš za vrišem razlega se po štepi na vse kraje: konji razgečejo, bivoli vpijejo, ovcé bekečejo, vse živo je, vse mlado, vse zelenega se listja veseli . . .

Deklice krasne, rejene, na toplem gojene, z jezdci na konjih se poskušajo, mej velbljodi z njimi se ljubkajo; drug pred drugim se skrivajo, drug drugega lové in zasledujejo . . . Stari dedi, sivobradi, počasnim hodijo korakom, važno, resno; nad mladino se radujejo in svojih prošlih let spominajo.

Pride drugi čas — tedni na potu minavajo . . . Vsako jutro nove so zabave, vsako noč . . .

A ko na mestu se ustanovijo, prostorne kibitke *) postavijo . . . Mesta kolikor ti draga! . . . Nij merjeno, pohojeno, ne potepljano! . . . A takih plodnih mest je kolikor le hočeš! . . .

*) male hišice, koče.

korist ljudstva, katero bi se, ako se žgane pijače znatno podraže, začelo zopet vračati k vinu, s čemer bi uže bilo veliko pridobljenega.

Pa tudi točenje žganja moralo bi se ometiti, morebiti tako, kakor se je to zgodilo v dotednej za gališko kronovino veljavnej postavi.

Da pa narod naš sam spoznava veliko nevarnost in neizmerno gorje, katero preti potomstvu, ako se gledé žganjarstva stvar kmalu na bolje ne obrne, dokazuje najbolje to, da je neka veča občina na Notranjskem sklenila od vsakega prodajalca žganja, ki je dotlej plačeval po 5 gld. občinskega davka, zahtevati zanaprej po 50 gld., in da je, — ako bi se uavzlic temu ne zmanjšalo število žganjarj — principijelno sklenila s časom ta davek zopet povisiti. Nij nam sicer znano, če je ta sklep zadobil potrilo našega "logičnega" deželnega odbora, a ko bi ga tudi ne bil, dokazujo uže zadostno, kako pametnejši naši možje spoznavajo nevarnosti, ki preté uničiti dosedanjo življenje našega naroda.

Zato poslanci naši: videatis! — r.

Dvoboj Rothschild-Bontoux.

Z Dunaja, 18. nov. [Izv. dop.]

Velikanski boj bije se, a ne na krvavem polju, katerega Vereščagin v vsej grozovitosti predstavlja na svojih genijalnih slikah, ampak na borzi v Parizu in na Dunaji, boj mej starimi židovskimi veljaki pod Rothschildovo komando in novimi denarstvenimi silami, katere je čudovito spretno vedel združiti Bontoux. Uže tačas, pred 3 leti, ko je Bontoux v Parizu ustanovil novo banko: "Union generale" s kapitalom 100 milijonov frankov, od katerega se je 50 milijonov v gotovem zlatu vplačalo, začela je Rothschildova skupina proti temu zavodu delati in ga, kakor pravijo na borzi "coatreminirala". A Bontoux je vkljub vsem intrigam razširjal delovanje svoje banke in ustanovil na Dunaji denarni zavod "Länderbank" tudi s kapitalom od 100 milijonov frankov ali 40 milijonov goldinarjev. Delnice so pri obeh bankah v vrednosti 500 frankov (200 gld.). Pri izdavanji delnic "Länderbanke", ki se pa niso tukaj, ampak samo v Parizu prodajale, odpadel je vsled visokega kurza za Länderbank dobiček od 15 milijonov frankov, ki so se v rezervni fond založili.

Obe banki skupaj sta se lotili raznih podjetij, zlasti zidanja železnic srbskih in ogrske od Pešte do Semlina.

Potem se je z njuno pomočjo, kakor je

živilo se je sito, toplo, široko, radostno, veselo, prosto . . . Umirati od takega življenja nikomur nij se htelo, a tudi sama smrt nič kaj posebno naših nij ljubila, in ne prerađa k nam hodila! Stoletni starci niso bili redki . . . Nahajali so se pogosto tudi taki, ki leta svoja so prestali šteti . . . Trdnejši bil je narod ko denašnji.

In glej, ravno v tem času — ali po volji Alaha razsrjenega, ali po temnej sili satana, ljudskej sreči zavistnika — prišla je beda težka, huda, ter legla z jarmom težkim na svobodna pleča, s kamenjem na srce, zabilo v glavo silno se s skrbjo, in kakor burja hladna, pokončala vse veselje, radost, vse zabave naše.

A beda ta prišla je brez gromenja, brez šumenja, — prišla je prav nevidno, nepričakovano . . .

(Dalje prih.)

znanu, vršilo združenje alpinskih montanskih fužin v jedno veliko društvo s kapitalom spodetka 20 milijonov gold., ki se je pa moralno uže podvojiti.

Vsled teh velikanskih podjetij se je tudi pri "Union generale" in pri "Länderbanki" kapital moral podvojiti po izdaji novih delnic, tako da ima zdaj vsaka teh bank kapitala do 200 milijonov frankov (80 milijonov gold.) in obe skupaj 400 milijonov frankov v 800.000 delnicah po 500 frankov; znesek, s katerim se uže daje kaj opraviti, tudi Rothschildom nasproti.

Dosle je bil ves denarni promet zavisen od židovskega kapitala. Kar je Rothschild hotel, se je zgodilo. Nobeno državno posojilo se nij vršilo brez dovoljenja teh denarnih knezov. Bontouxjeve banke pa so čez noč postale tak mogočen faktor in tak nevaren tekmeč, da so Rothschildi in njegovi kompani sklenili, z jednim udarcem konec storiti in uničiti svojega nasprotnika.

Še nam je v živem spominu perfidno ravnanje Rothschilda in njegovih židovskih tovarišev. 1873, ko je 7. maja Rothschildov agent na dunajski borzi glasno se izjavil, da vsi papirji novih bank niso skupaj vredni 100.000 gld. Na to je nastal velikanski hrup na borzi, kletje in tepež, agenta so s pestmi tolki in ga vrgli čez prag, a tudi vsi borzijanci so šli za njem in isti dan je bila borza zaprta in zakrahovana.

Kakor tačas, mislili so Rothschildi tudi zdaj takozvane Bontouxjeve papirje in banke uničiti s tem, da so proglašali na pariškej borzi, da ti papirji niso vinarja vredni. Ker pa so vedeli, da se bodo morali v boji podati z nasprotnikom, ki ima tudi pod seboj milijone, ne vojakov, ampak zlatih frankov, ustanovili so družbo na baisse s sto deleži po 800.000 frankov, od katerih so Rothschildi polovico, drugi pristaši: Bleichröder v Berolinu, itd. pa drugo polovico uplačali.

Mladi James Rothschild, sin londonskega, je sam prišel v Pariz, da je vodil napad na Bontouxjeve banke. Proglasil je nekega dne septembra na pariškej borzi, da so Bontouxjeva podjetja "švindel", in da on prodava delnice od "Union" in "Landerbank", kolikor kdo hoče vzeti, po 250 frankov, tačas so pa stale ravno te delnice na borzi po 700 frankov.

Lehko se misli, kakšen utis na borzi je naredila ta Rothschildova izjava in da je v prvem trenutku nastala velika panika. A Bontoux je pripravljen bil na napad in tudi imel združeno skupino z dovoljnim kapitalom. Po kupil je tedaj na tihem vse delnice "Union" in "L. Bank", kolikor se jih je dobilo na borzi in ko je Rothschild ponujal, prikel ga je za besedo, češ da on kupi, kolikor kdo hoče pridati tacih delnic. Napravila sta tedaj pogodbo, da bode Rothschildova skupina vsacih 14 dni Bontouxjevej neko število delnic (govori se do 40.000) oddala. A uže pri prvem obroku Rothschild nij mogel toliko delnic skupaj spraviti, ter je moral plačati 20 milijonov frankov, pri drugem obroku je plačal 30 milijonov, pri tretjem pa uže 50 milijonov frankov, ker so delnice poskočile od 700 na 1200 frankov.

Mladi baron Rothschild si je vsled teh izgub in blamaže vrat prerezel, a s tem celi boj še nij končan. Vsakako bo morala Rothschildova skupina še dosti dlak puščati, predno nazaj dobi od Bontouxjeve svoje zavezno pismo.

Tako borzijansko igranje nij, da bi ga mogli hvaliti, a v tem slučaju je vsaj to učinilo, da je vsegamogočnost židovskega kapi-

tala potro, kar ima tudi za nas dobre politične nasledke. In zato nas mora veseliti, da je Rothschild našel svojega mojstra.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. novembra.

V državnem zboru se je včeraj bral načrt o kazenskem zakonu in kupčijska pogodba s Srbijo. Potem so se vršile dopolnilne volitve v razne odseke; volil se je tudi odsek, ki se ima posvetovati o Hohenwartovem predlogu, zadevajočem državno sodišče. Ustavoverci se te poslednje volitve niso hotele udeležiti, levica zapustila je dvorano, ter se kuvala.

Vznanje države.

V prestolnem govoru pri otvorenji nemškega državnega zbora v Berolinu se je tudi čulo o razmeri Nemčije nasproti drugim državam. Tu se čuje, da vlada popolno sporazumljene Nemčije z Avstrijo in Rusijo, da je evropski mir zagotovljen. Ta izjava v prestolnem govoru nemškega carja bode gotovo iznenadila one kričače, ki so se vedno bahali z zvezo mej Nemčijo in Avstrijo, o Rusiji pa govorili, da je osamljena.

Francosko novo ministerstvo bode, kakor se uže kaže, postopalo prav strogo in upeljalo povsodi red. Kakor se poroča, hoče posebno svojo pazljivost obrniti na uradništvo, da se drži discipline. Minister za notranje zadeve, Waldeck-Rousseau je uže pokazal resno svoje postopanje. Okolo deset prefektov prišlo je v Pariz, da se njegovej milosti pripomore, prosili so avdijence. On pa jim je odgovoril, da njihovo mesto nij v predstobi, marveč v kraji, kjer imajo prefekturo. Okrožnica Waldeck Rousseauva priporoča prefektom, naj ne zauščajo brez dovoljenja svojih služb.

Poljaci na **Poznanjskem** so bili pri letošnjih volitvah v nemški državni zbor jako srečni, poslali so 18 svojih zastopnikov; v letu 1878 imeli so le 4 narodne svoje poslanke. To kaže, da se Poljaki krepko upirajo ponemčevanju.

Nemški državni zbor se je odprl, ker je bil cesar Viljem nekaj bolehen, bral je prestolni govor knez Bismark. Ta prestolni govor je zbornica hladnokrvno poslušala, da si se je v njem lehko vidovalo, da Bismark ne bode odstopil od svojih namer. Nemški listi se različno, strankarsko, izražajo o Bismarku in njegovem postopanju, angleški listi pa, ki tudi govore o razmerah v Nemčiji, trde vsi na jedno sapo, da Bismark ne bude nehal prej boriti se, dokler ne spravi v življenje svojih načrtov. Mir na zunaj, boj v notranjem!

Angleška politika v **Egiptu** je v slednjem času tako pomirljiva. Lord Granville poslal je angleškemu zastopniku v Kajiri depešo, v katerej pravi, da Angleška hoče vedno le skrbeti za blagostan Egipta, Anglija da vedno skuša, da se ohrani uže dolgotrajna vez mej Turčijo in Egiptom in tudi Francijo da bode v tem vprašanji z Anglijo jednakih mislij. Torej povsodi mir!

Domače stvari.

— (Slovenska predstava) bodo jutri v ponedeljek zvečer v deželnem gledališči. Igrale se bodo tri mične igrice, kar je gotovo mnogo pametnejše, kot če bi se predstavljalaka pet aktov trajajoča dolgočasnica. Upamo, da pride obilo občinstva!

— (Denes zvečer) bode v čitalnici beseda s plesom. Želeti je obile udeležitev, ker je program po vsem zanimljiv. V prvej vrsti omenjati moramo nove skladbe, katero je gospod Nedved posvetil marljivemu pevskemu zboru naše čitalnice.

— (Svoje čitatelje) opozorujemo na krasno pripovest „Kara Džingit“ (črni jezdec), katero pričeli smo v denašnjem podlistku priobčevati. Iz ruščine preložil jo je na slovensko gospod Kmetov. Ob jednem naznanjam, da se za „Slovenski Narod“ prelagata Turgenjeva

najnovejši roman „Nov“ in Krascevskega roman: „Morituri.“ Prvi roman pričeli bodo priobčevati v podlistku z novim letom.

— (Zopet korak naprej!) Sodnije dobijo slovenske tiskovine, s katerimi se bodo slovensko uradovanje mogočno pospešilo. A sedaj je treba paziti gospodom okrajnim sodnikom na prste! Prepričani smo, da bodo ti gospodje skoro vsi z gulinjivim soglasjem v Ljubljano in v Gradec poročali, da so te tiskovine pri naših okrajnih sodnjah živa nepotreba! Gotovo se bode na ta način poskušalo, gospoda justičnega ministra in njega najnovejši ukaz ad absurdum dejati. Vsakemu rodoljubu nastane dolžnost, da ljudstvo poučuje, da se bodo povsod zahtevali slovenski odloki. O tej stvari hočemo še spregovoriti. Nikakor pa nečemo važne te zadeve niti za jeden trenutek odtegniti svojej pozornosti, in obračamo se do svojih prijateljev po Slovenskem, da nam naznanijo vsako opozicijo, katera bitu in tam pri sodnjah nastala proti justičnemu ministru in njega ukazu. Našemu listu ostaja zavest, da se je v njega predalih ta važna zahteva najprej v diskusijo postavila. Vsi pa imamo pri tem tudi to zavest, da naši gospodje poslanci na Dunaji ne spē, in da so se v tem kratkem času, kar se je pričela nova sesija, energično trudili za narodno korist!

— (Kreuzberg,) lastniku tukajšnje menažerije, je zopet slabje; prezgodaj je vstal, se podal na hladni zrak, ter se prehladil, tako da je sedaj v velikej nevarnosti.

— (Pošta ljubljanska) je sedaj zopet z vsemi svojimi uradi v starem Maličevem poslopji. V petek popoludne se je preselil urad za časnike in rekomandirana pisma v svoje stare prostore, pri vhodu v hišo na desno.

— (Slavnem magistratu v prijazen spomin.) V sredo 16. t. m. zvečer so v Gosposkej ulici št. 8 izvažali samo vodno gnojnicu iz stranišč ob $\frac{1}{2}$ 9. uri zvečer. Onečistili so vso ulico in smrad je bil velikansk. Policija se ve da nikjer nobenega! Ali to je bila le predigra. V četrtek 17. t. m. zvečer pa so od $\frac{1}{4}$ 10. nepruhom do $\frac{1}{2}$ 11. ure izvaževali tudi samo vodno straniščno gnojnicu iz hiše, kjer je bila stara policija št. 12, in to tik stanovanja deželnega predsednika, predno je bilo še gledališče končano! Cele ulice so s stranišnico onesnažene! In ta krasna voda se je med nepopisljivim smradom, prav polagona otekala v kanale. Še le ob $\frac{1}{2}$ 11. uri zvečer so porinili zadnji sod v dvorišče, ter izpraznili zadnji oddelek stranišče. Ako morajo naši hišni posestniki v predmetnih gnoj voziti še le po noči, kar je ostro zapovedano in ako so bili zaradi tega tudi uže večkrat kaznovani, vprašamo po vsej pravici, kdo je dal hišnim posestnikom v sredi mesta, v Gosposkih ulicah, oblast, da uže od 9. ure počenši izvažajo straniščno gnojnicu in to tik stanovanja deželnega predsednika? Če policija ob 1. uri po noči spi, je odpustljivo, ali ob 9. uri zvečer bi lahko še čula!

— (S strehe padel in ubil) se je v četrtek zjutraj škofjeloški „pot“, tudi v Ljubljani dobro znani Miha Rožanec. Mož, nad 60 let star, popravljal je streho na svinjaku; spodrsnilo mu je in padel je s strehe, si zlomil tilnik, ter kmalu umrl.

— (Vabilo) k besedi, katero priredi čitalnična podružnica v Gorici v nedeljo 20. nov. t. l. ob 7. uri zvečer, v dvorani pri „Zlatej zvezdi“ na starem trgu sv. Antona. Program: 1. Petje. 2. Deklamacija: „Povodni mož.“ 3. Petje. 4. Gledališka igra: „Nij ljubosumen“.

5. Petje. 6. Srečkanje dvema dobitkoma. (Jedna številka, ki se vdobé pri vhodu, stane 20 kr.) 7. Petje. Po besedi ples. Vsak plesalec plača 50. kr. Vstop je dovoljen drašvenikom čitalnice, podružnici in vabljencim rodoljubom. (Vstop brez vabila nij dovoljen.) Za dobra jela in piča je tudi preskrbljeno.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 19. novembra. Imenovanje novih udov v gosposko zbornico se bode izvršilo še le prihodnji teden. Grof Kalnoky je prišel sem; imenovan bode prejko ne ministrom za vnanje zadeve. Finančni minister se pogaja s skupino Bon-toux o urejenji valute. Poročila o razporih v Hohenwartovem klubu so neresnična. Popolna jedinost vlada mej udi. Popolna jedinost mej Hohenwartovim, češkim in poljskim klubom.

Listnica uredništva: G. A. A., Jurčičev rojak v ? Na Vaše vprašanje: G. A. H. nij do zdaj izpolnil svoje dolžnosti.

P. n. gospode naročnike opozorujemo na denašnji inserat: „Srbske srečke“.

Tržne cene

v Ljubljani 19. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 10 kr.; — rež 6 gld. 18 kr.; — ječmen 4 gld. 71 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 4 gld. 87 kr.; — prosò 4 gld. 87 kr.; — koruza 5 gld. 80 kr.; — krompir 100 kilogramov 02 gld. 86 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; — masla kilogram — gld. 96 kr.; mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gld. 70 kr.; — špeh povojen — gld. 74 kr.; — jajce po 3 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinske meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 68 kr.; — slame 1 gld. 96 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 40 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V ponedeljek 21. novembra 1881.

Prvikrat:

Zapirajte vrata!

Šaloigra v jednem dejanji. Italijanski spisal G. P. Ce-senate, preložil V. E.

Potem:

Eno uro doktor.

Burka v jednem dejanji. Poslovenil J. Alešovec.

Konečno:

Krojač Fips.

Burka v jednem dejanji. Poslovenil D. Hostnik. Kasa se odpre ob $\frac{1}{2}$ 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.

Čeva
suhá, jesenská,
s l a n i o e
prodaje na drobno in debelo,
kože od divjačine
(652—2) kupuje
Fran Hlavka,
pri Kožarji, na emonskej cesti št. 8.

Umetne (595—8)
zobe in zobovja
postavlja po najnovejšem ameriškem zistemu v **zlatu, vulkanitu ali celulojedu** brez bolečin. **Plombira z zlatom** itd.
Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin s prijetnim mamilom
zobni zdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega mostu, v I. nadstropji.

Dunajska borza 19. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	76	gld.	05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	"	90	"
Zlata renta	93	"	55	"
1860 drž. posojilo	132	"	80	"
Akcie národné banke	834	"	"	"
Kreditné akcie	364	"	50	"
Londra	118	"	40	"
Napol.	5	"	39	"
C. kr. cekini	5	"	60	"
Državne ma. ke	57	"	95	"

**Zobni zdravnik
DR. HIRSCHFELD
z Dunaja**

ordinira vsak dan od 9. do 12. ure in od 2. do 4. ure
v hotelu „pri slonu“, sobe št. 46 in 47 in ob jed-
nem naznanja p. n. bolnim na zobe, da ostane tukaj
samo 4 do 5 tednov. (654—2)

Lepe in po cen!
klobuke in čepke,
kakor tudi
kožuhovino
prodaja
Anton Krejči,
v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških
ulic.
(506—12)

Lekarna „pri samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-jeva
na mestnem trgu v Ljubljani.

priporoča p. n. občinstvu sledeče, zmirom sveže (frišne)
vsled dolgoletnega izkustva kot **izvrstno uplavne**
priznane specijaliteti, izkušena domaća in **homeopatiška**
zdravila: (532—4)

Planinski želiščni sirop kranjski,
izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine;
1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.
Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje, najboljše vrste
bramore, plučnico, kožne izpustke in bezgavne otekline. 1 skl. 60 kr.
Anaterinska ustna voda, najboljše za hrnanje zob
pravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.
Kričistilne kroglice, c. kr. priv., ne smeje bi
gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri
zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpenih udih, skaženem
želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj
s 6. škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvršé se takoj.

Gosp. **G. Piccoli**, lekar v Ljubljani!

Prosim Vas uljudno, da mi zopet
pošljete 24 steklenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Slednjo pošljatev sem uže mej razne
bolnike v svojej župniji razdelil in
vpliv je bil vedno izvrsten.

V Fianoni, Istra, 22. avg. 1881.

Spoštovanjem
Anton Vlašič,
župnik -kanonik.

Znamenito!

Tu je na mestu: „Čast zaslugam“!
Večkrat sem rabil Vašo odlično

Franzevo esenco,

mnogim bolnikom sem jo nasvetoval
in dober uspeh nij izostal.

V Chersanu, Istra, 27. jun. 1881.

Spoštovanjem
Anton Lupetina,
župnik-dekan.

Tinctura Rhei Composita vulgo

Franzeva esenca, izdelana po G. Piccoli, lekarji „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajskoj cesti, iz vegetabilnih substancij sestavljena, s katero so si uže mnogi tisoči k zdravju pripongeli, kakor se razvidi iz pisem, ki dohajejo izdelatelju. Ona ozdravlja želodčne bolezni in na spodnjem telesu, klanje, krča, gastrično mrzlico, zaprtje, hemeroidje, rumenico itd., ki je lehko smrtonosna, če se za časa ne kurira.

Cena steklenici 10 kr. a. v.

Naroča naj se pri izdelatelji: **Gabrijel Piccoli**, lekar „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajskoj cesti. Naročila se promptno proti povzetju efektuirajo.

Užedné 12. decembra!

Drugo izžrebanje 3% kneževskih

SRBSKIH SREČK

od leta 1881 à 100 frankov v zlatu.

Vsako leto pet izžrebanj

14. januvarja, 14. marca, 14. junija, 14. avgusta in 14. novembra.

Vsakratni glavni dobitek

frankov

100.000

v zlatu.

Najmanjši dobitek 100 frankov v zlatu.

Dobitki in obresti se izplačujejo na **Dunaji**, v **Pešti**, v mnogih provincialnih mestih, kakor tudi v skoro vseh evropskih
glavnih mestih **brez vsakaterega odbitka**.

Za točno izplačitev jamči kneževska srbska vlada.

Srečka daje 3% obresti v zlatu.

Srbske srečke proti kasi à gld. 46 poleg 50 kr. kuponskih obrestij.

Prejemni listi

vplačujejo se v 14 mesečnih obrokih le po 3 gld.

in z ostalim obrokom 4 gld.

Kupec si pridobi uže z **vplačitvijo samo gld. 3**
takoj **samosvojo** in **nerazdeljeno** pravico do igranja.

Pri 1. žrebanji 12. novembra 3% kneževskih **srbskih srečk** bili so **glavni dobitki** frankov **100.000**,
10.000 in **4000** v zlatu dobljeni mej srečkami, ki jih je prodala naša hiša, in zeló kulantno ekomptirani.

Prihodnje izžrebanje uže 12. decembra, 14. januvarja in 14. marca.

Torej trikratno izžrebanje v teku prihodnjih štirih mesecev.

Wéchslergeschäft der Administration des

WIEN,
Wollzeile 10 und 13.

„MERCUR“

C. Chon,
Wollzeile 10 und 13.